

Eliň skeletiniň gurluşy, guşaklygynyň süňkleri: pilçe we ýaýjyk süňkleri. Eliň erkin böleginiň süňkleri: çigin, bilek, tirsek we penje. Olaryň anatomik gurluşy.

Adam anatomiýasy, topografik anatomiýa
we operativ hirurgiýa kafedrasynyň
mugallymy Y.B.Abdyýew

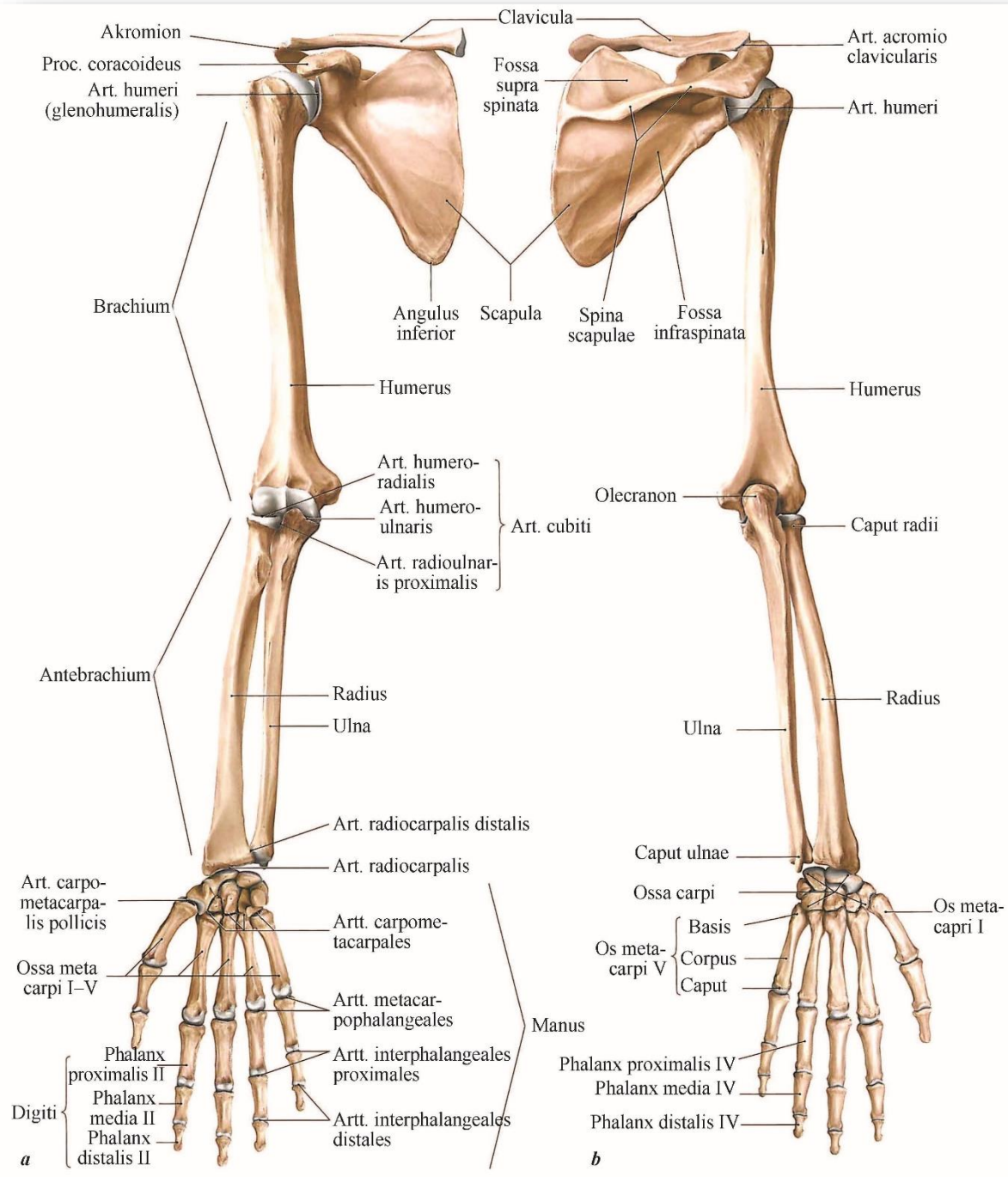
Talyp bilmeli:

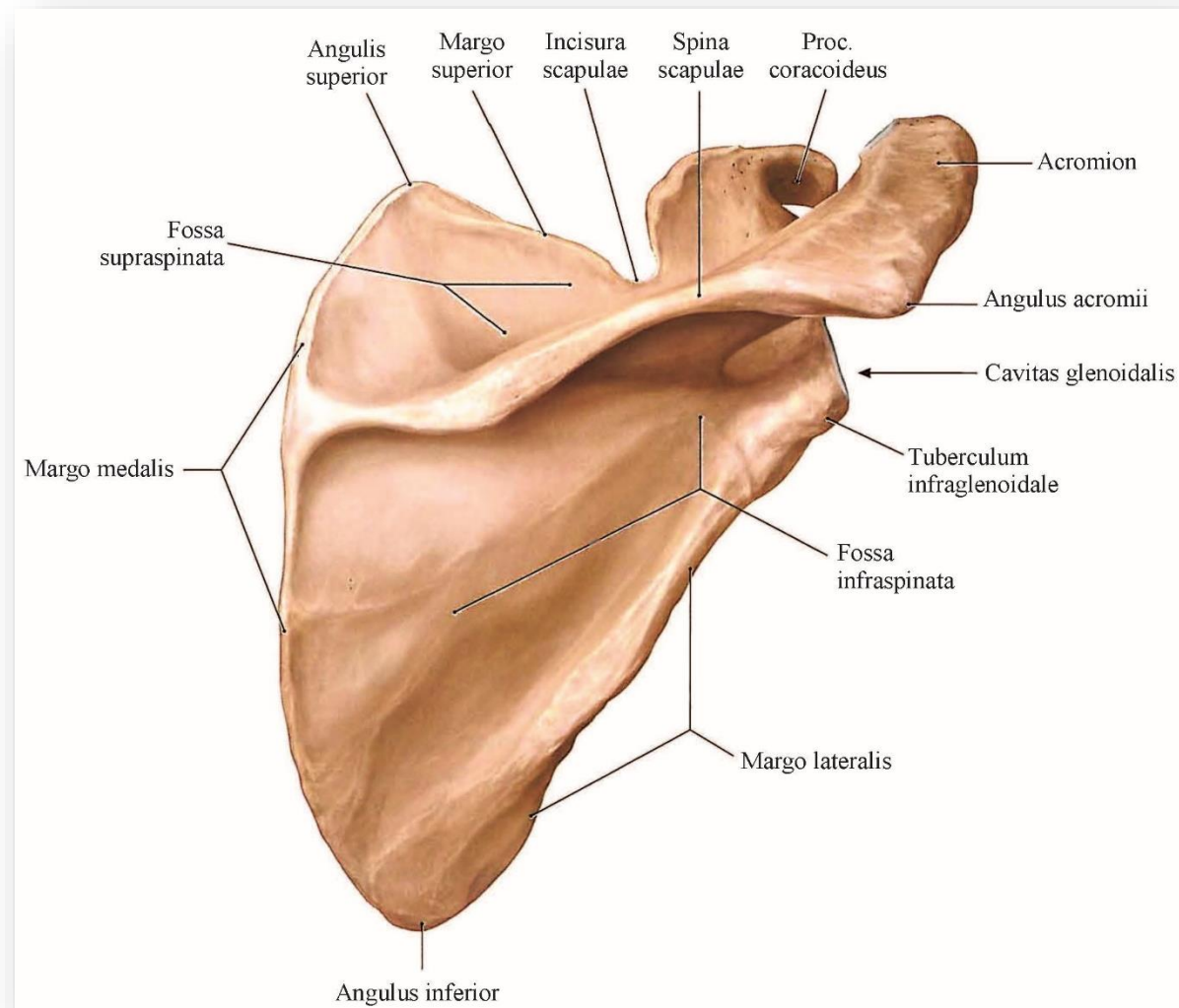
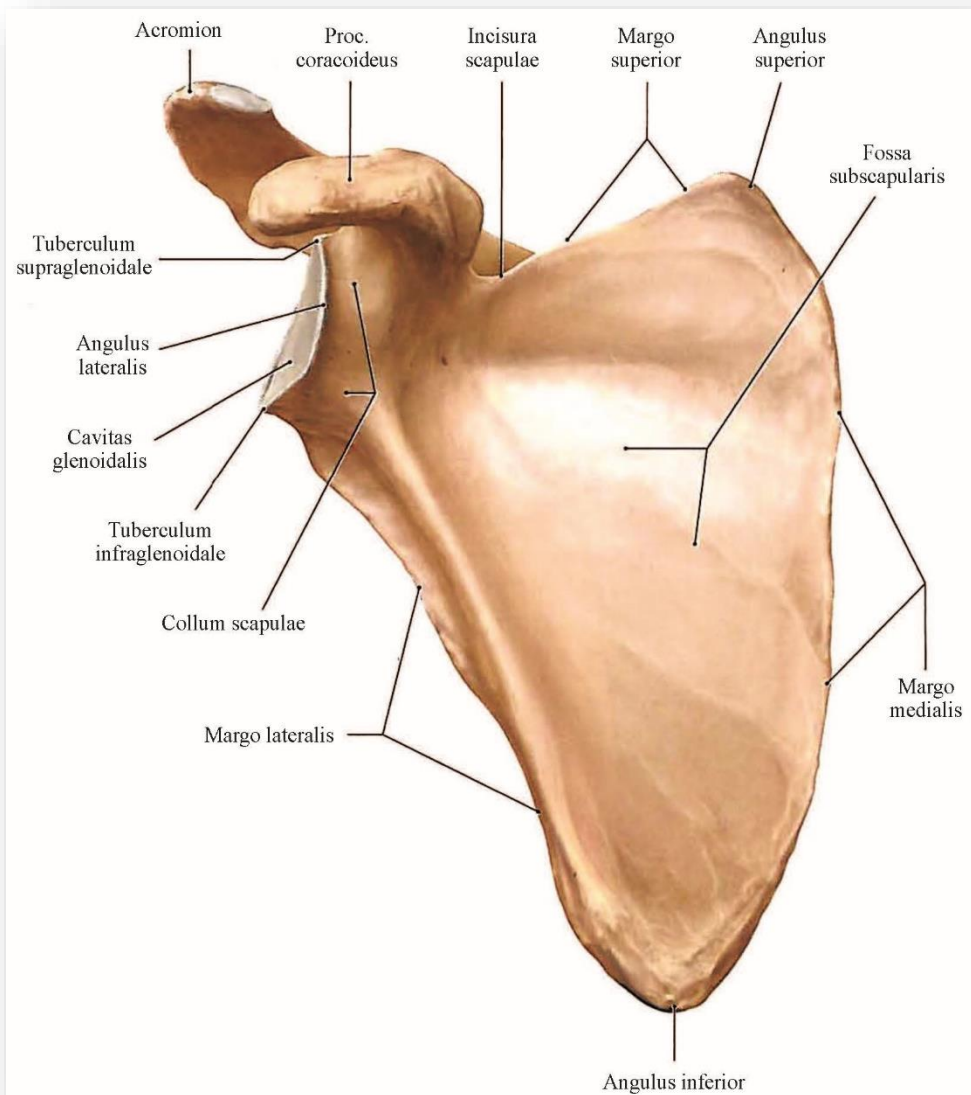
- 1) Eliň skeletiniň guşaklygynyň süňklerini aýdyp bermeli.
- 2) Çigin, bilek, tirsek we penje süňkleriniň gurluşyny gürrüň berip başarmaly

Talyp başaryp bilmeli:

- 1) Eliň guşaklygynyň süňklerini: ýaýjyk we pilçe süňklerini görkezip, olary atlandyryp we gurluşyny gürrüň berip başarmaly;
- 2) Eliň erkin skeletiniň süňklerini: çigin, bilek, tirsek, penje süňkleriniň gurluşyny gürrüň berip başarmaly;

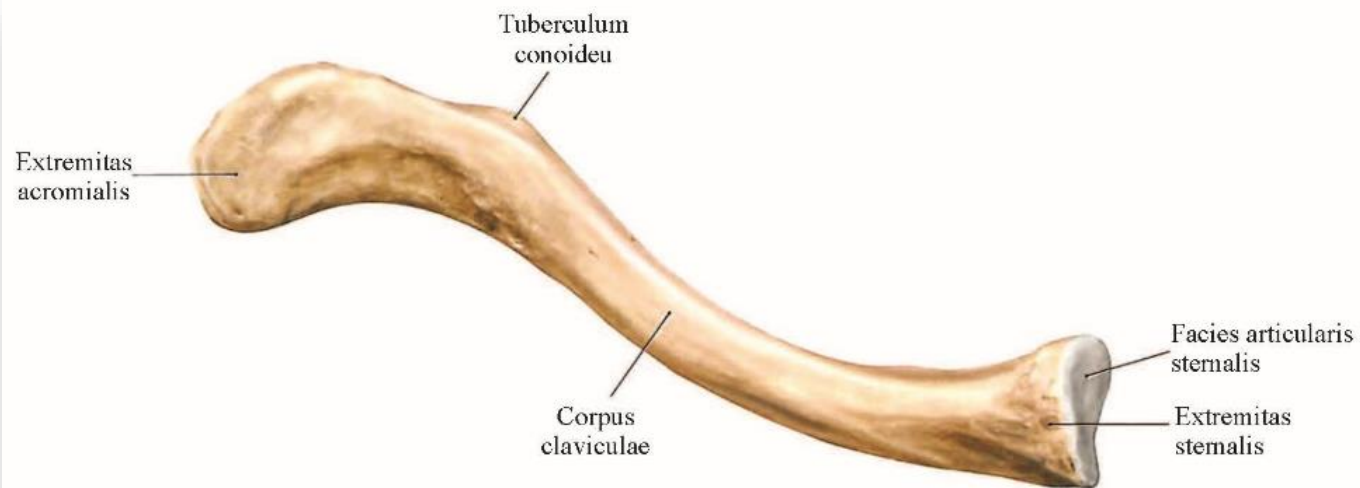
Eliñ süňkleri (ossa membri superioris)

**Pilçe süňki
(os scapula)**

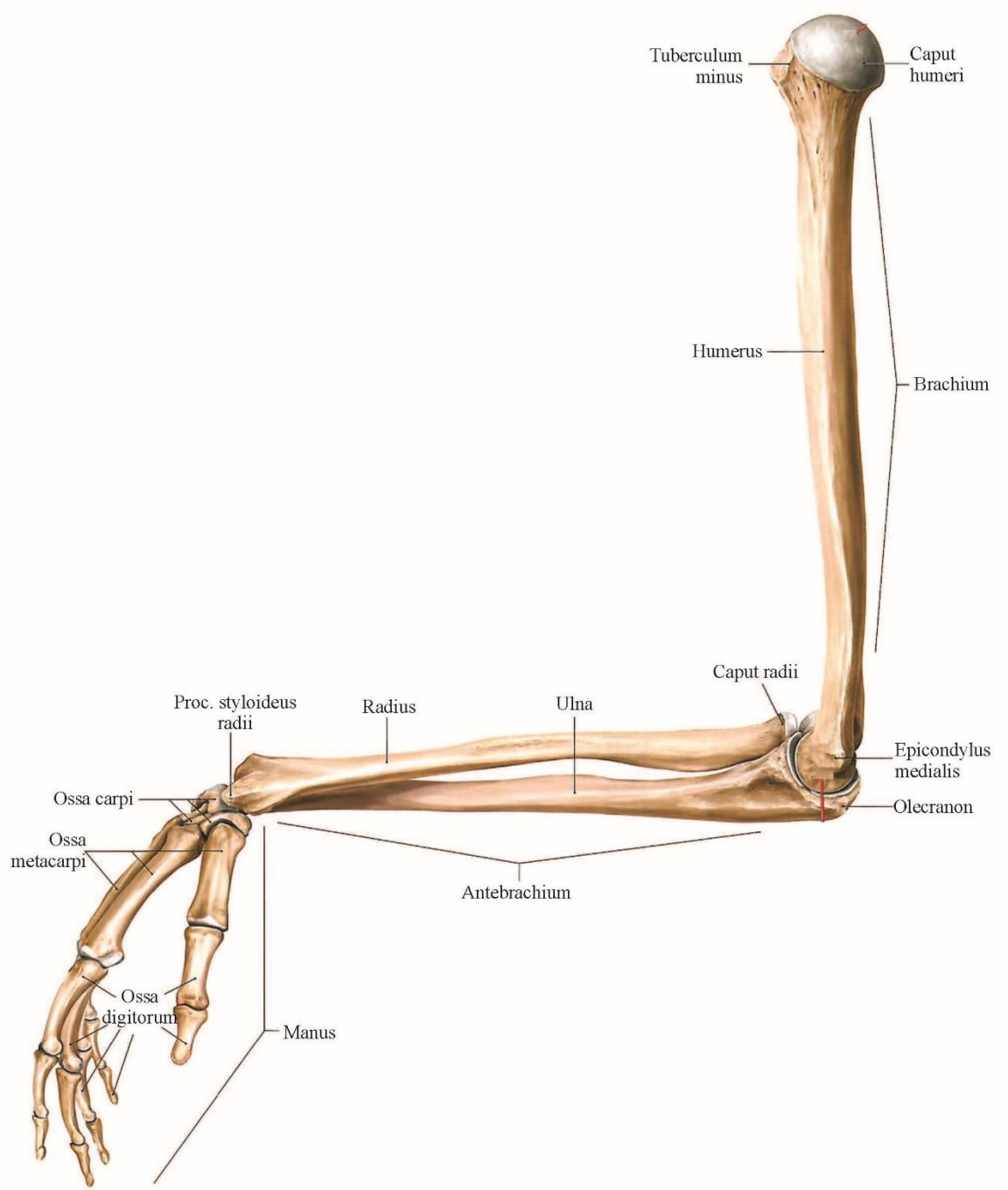
Ýaýjyk süňki (os clavícula)

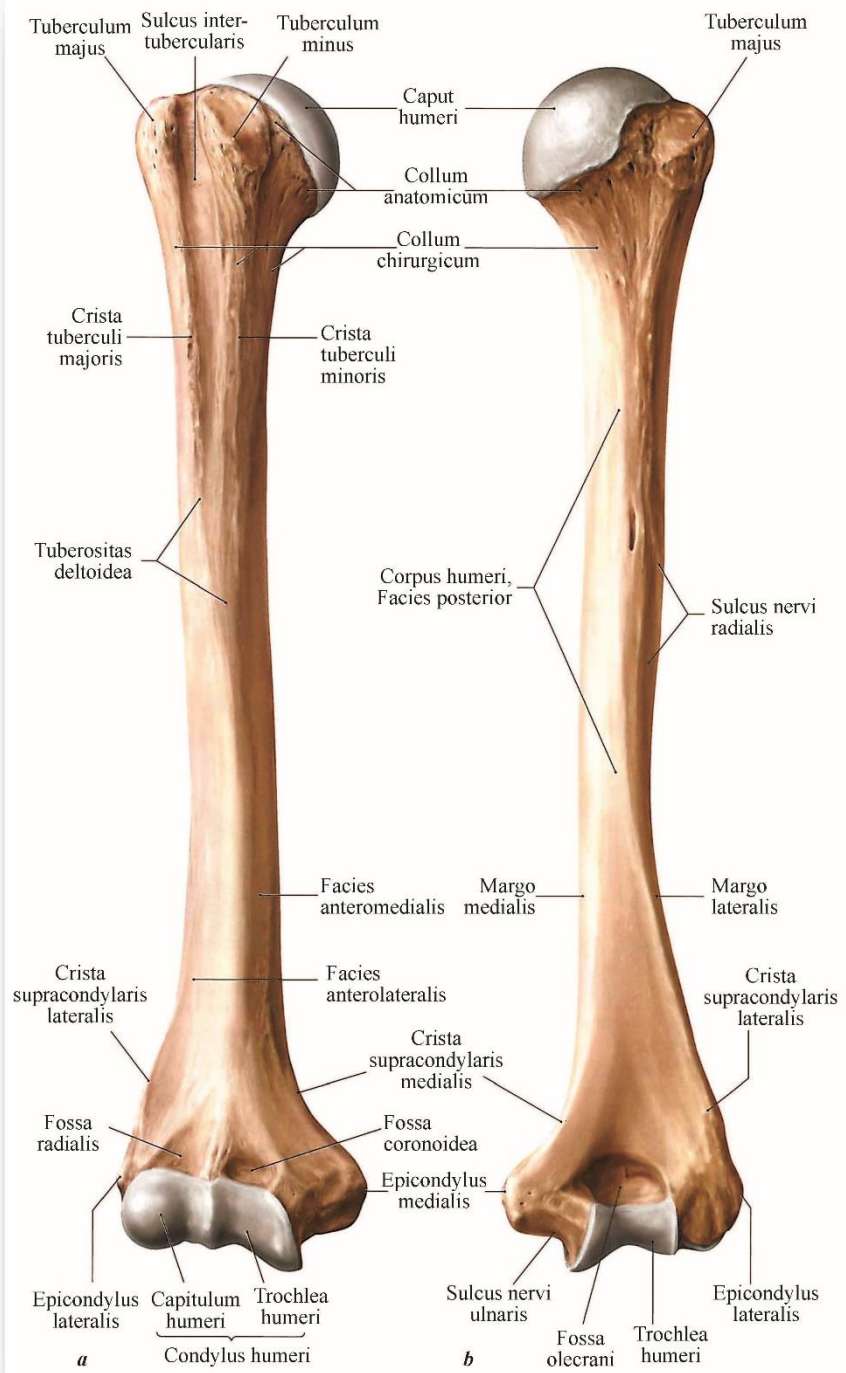
113-nji surat. Sag tarapky ýaýjyk süňkiňiň (os clavícula) ýokardan görnüşi

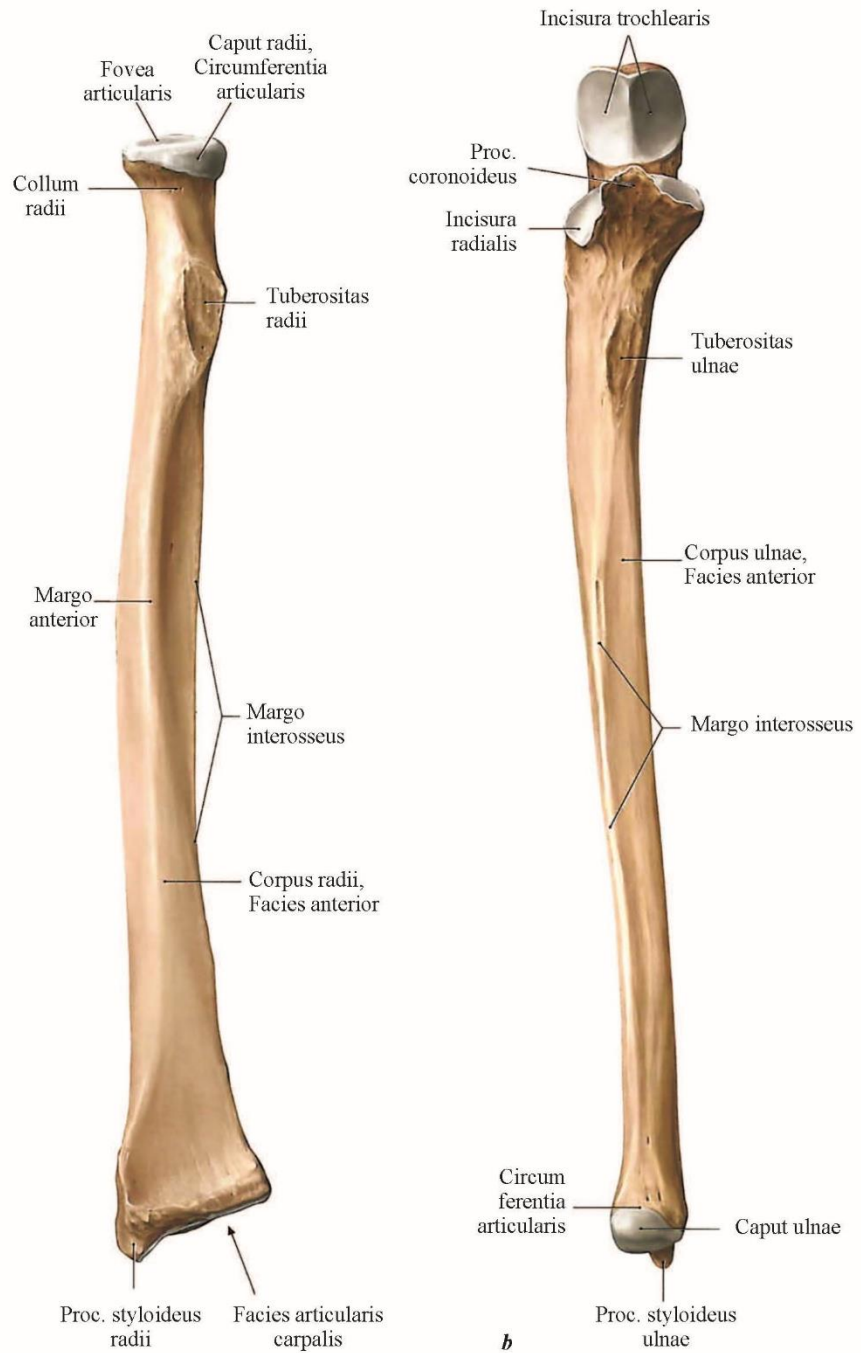
Eliņ erkin skeleti (skeleton membri superiores liberi)

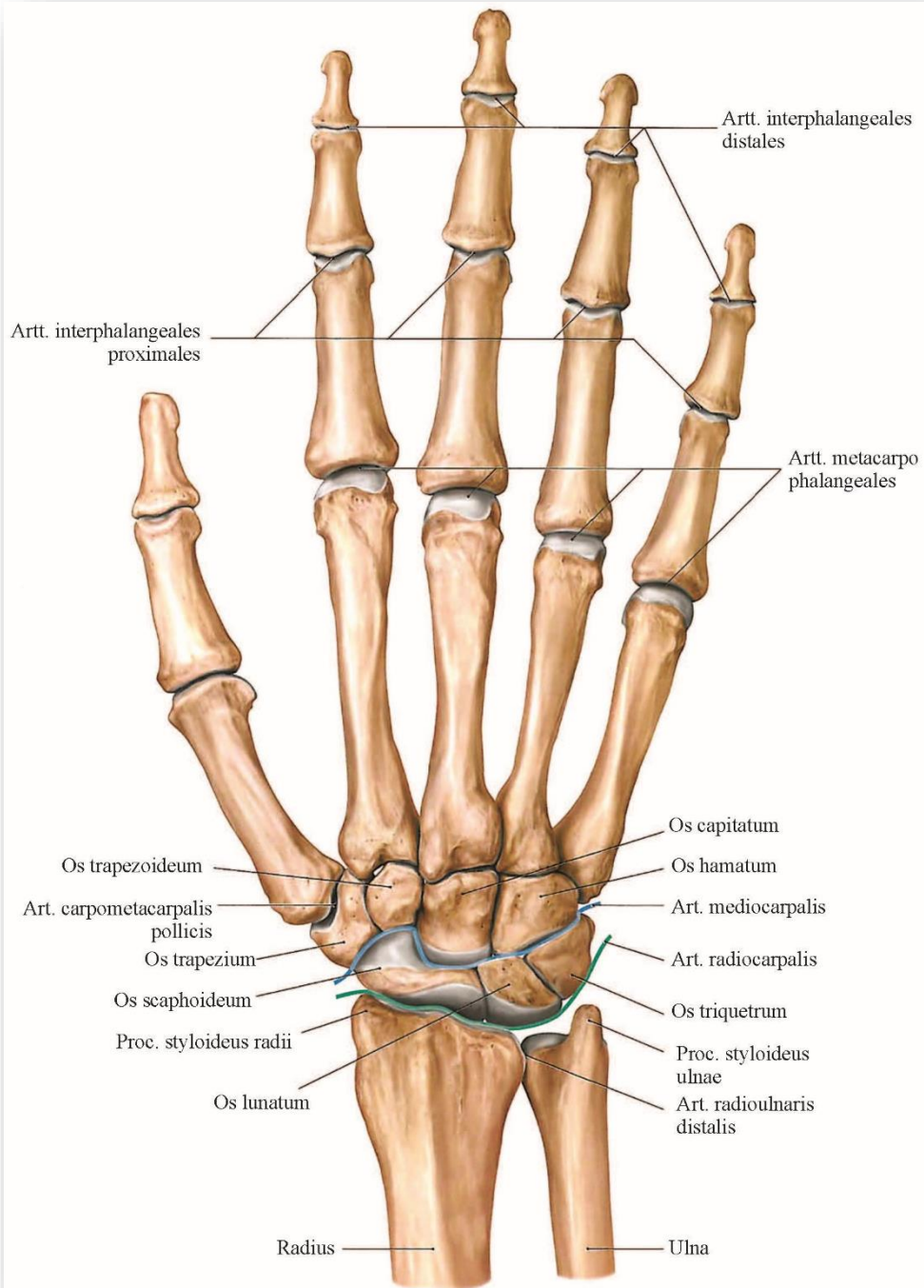
Çigin süňki (os humerus)

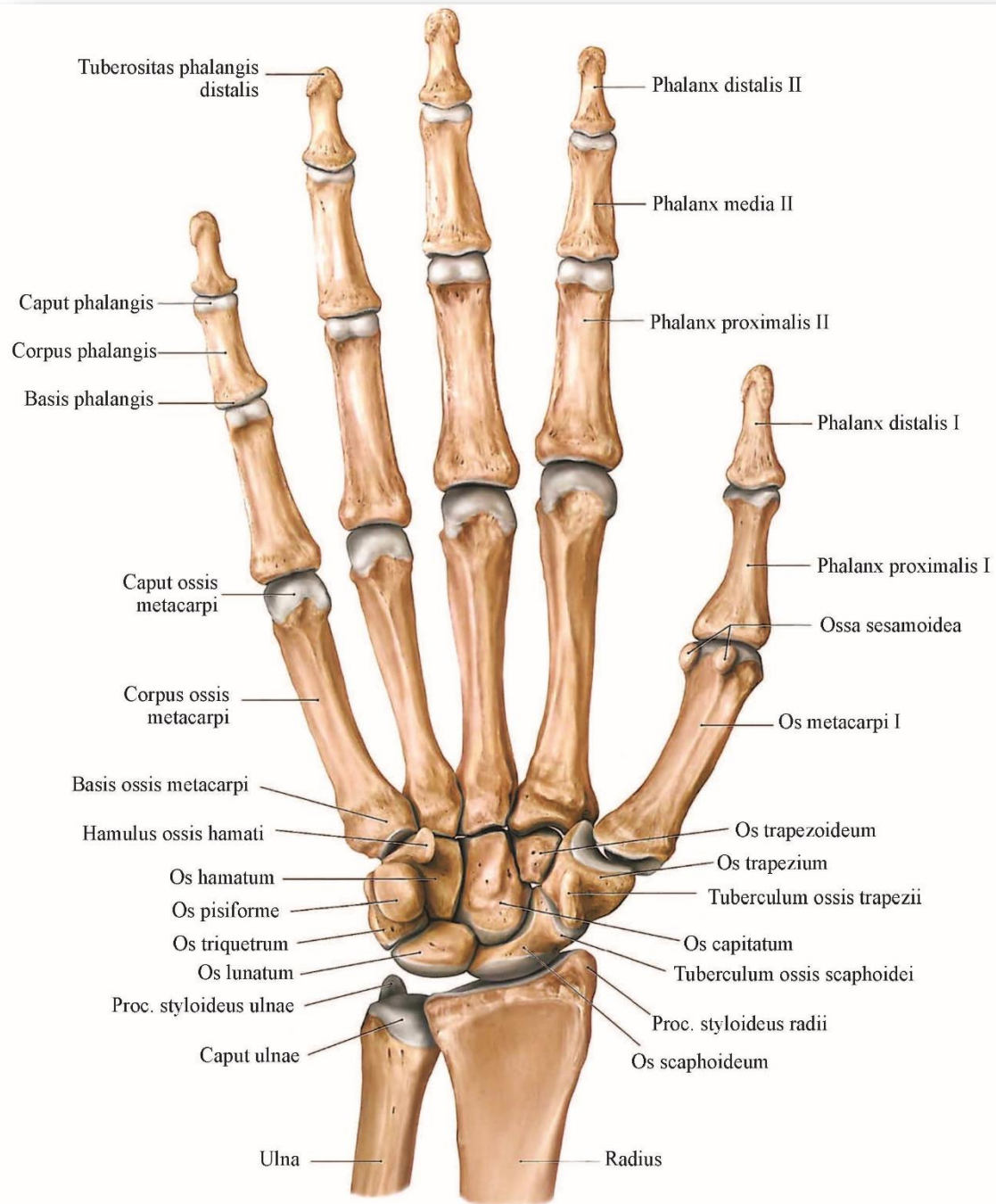
Bilek (a) ve tirsek (b) süňkleri (os radius et ulna)

Penje süňkleri (ossa manus) – arka tarapdan

Penje süňkleri (ossa manus) – aýa tarapdan

1. Gapyrgalaryň görnüşleri:

- a) erkin, hakyky;
- b) hakyky, ýalan we yrgyldyly;*
- ç) hakyky we ýalan.

2. Gapyrganyň gurluşy:

- a) kellesi, boýunjygy we bedeni;*
- b) kellesi we bedeni;
- ç) bedeni we guýrugy.

3. Döş süňküniň bölekleri:

- a) bedeni we gylyç görnüşli ösüntgisi;
- b) bedeni we sapy;
- ç) sapy, bedeni we gylyç görnüşli ösüntgisi.*

4. Ýaýjygyň ahyrlary:

- a) akromial we çigin;
- b) döş we pilçe;
- ç) döş we akromial.*

5. Pilçäniň gyralary:

- a) içgapdal, daşgapdal we ýokarky;*
- b) ýokarky we aşaky;
- ç) içgapdal we daşgapdal.

6. Ýokarky ahyryň erkin skeleti:

- a) çigin, bilek we penje süňkleri;*
- b) çigin we bilek süňkleri;
- ç) bilek we penje süňkleri.

7. Uzyn turba şekilli süňkleriniň bölekleri:

- a) diafiz, epifiz, metafiz we apofiz;*
- b) epifiz we metafiz;
- ç) diafiz we apofiz.

8. Çigin süňküniň bölekleri:

- a) bedeni we boýunjygy;
- b) bedeni, proksimal we distal ahyrlary;*
- ç) bedeni, boýunjygy we distal ahyry.

9. Bilek süňkleri:

- a) tirsek we bilek;*
- b) bilek we aýa;
- ç) tirsek we aýa.

10. Penje süňkleriniň bölümleri:

- a) goşar we aýa;
- b) goşar we barmak süňkleri;
- ç) goşar, aýa we barmak süňkleri.*

11. Goşar süňkleri:

- a) Gaýyk görnüşli, ýarymaý, üçgyraňly, nohut görnüşli, trapesiýa, trapesiýa görnüşli, kellejikli, gaňyrçakly;*
- b) Gaýyk görnüşli, ýarymaý, üçgyraňly;
- ç) trapesiýa, trapesiýa görnüşli, kellejikli, gaňyrçakly.

• **Ulanylan edebiýatlar:**

1. Serdar Berdimuhamedow. Ýaşlar-Watanyň daýanjy – Aşgabat: Türkmen Döwlet neşirýat gullugy, 2023
2. Serdar Berdimuhamedow. Änew – münýýlyklardan gözbaş alýan medeniýet – Aşgabat: Türkmen Döwlet neşirýat gullugy, 2024
3. Berdimuhamedow G.M we baş.Medisina terminleriniň rusça-latynça- türkmençe sözlügi,Aşgabat-2000ý.
4. Haidowa.R.P. Gulyýewa.A.M. Adam anatomiýasy I okuw kitaby, Aşgabat- 2010ý.
5. Haidowa.R.P. Atajanowa.G.D. Osteologiýa okuw gollanmasy, Aşgabat-2019ý.
6. Hudaýberdiýew.J Anatomiýa terminleriniň latynça-rusça-türkmençe sözlügi, Aşgabat-1974ý.
7. Худайбердыев.Д Методическое пособие по возрастной остеологии артрологии синдесмологии и миологии Ашгабад-1981г.
8. Синельников.Р.Д Атлас Анатомии человека, I Том, М. 2016г.
9. Сапин.М.Р. и соавторы Анатомия человека М. 2004г.
10. Привес.М.Г Анатомия человека, М. 1985г.
11. Михайлов.С.С, Чукбар.А.В, Цыбульский.А.Г Анатомия человека пятое издание I Том М. 2013г.
12. Myradowa.M.S, Gulyýewa.T.H, Tokgaýew.N.T, Adam fiziologiýasy okuw kitaby, Aşgabat-2005ý

Diñläniñiz üçin köp sagboluñ!